

28.5.9

56b → 57b (משנה ח') (מסכת זבחים)

1. אך בכור שור או בכור כשב או בכור עז לא תפדה קדש הם את דמם תזרק על המזבח ואת חלבם תקטיר אשה לריח ניחח לה': במדבר יח:ז  
 2. ובשרם יקנה לך כחזה התנופה וכשוק הימין לך יקנה: במדבר יח:ח  
 3. ושחט את גו הבקר לפני ה' והקריבו בני אהרן הכהנים את הדם וזרקו את הדם על המזבח סביב אשר פתח אהל מועד: ויקרא א:ה  
 4. ונתן הלהן מן הדם על קרנות מזבח קטרת הסמים לפני ה' אשר באהל מועד ואת כל דם הפר ישפך אל יסוד מזבח העלה אשר פתח אהל מועד: ויקרא ד:ז  
 5. וישחט ויקח משה את הדם ויתן על קרנות המזבח סביב באצבעו ויחטא את המזבח ואת הדם יצק אל יסוד המזבח ויקדשוהו לכפר עליו: ויקרא ח:טו  
 6. וסמך ידו על ראש קרבנו ושחטו פתח אהל מועד וזרקו בני אהרן הכהנים את הדם על המזבח סביב: ויקרא ג:ב  
 7. במקום אשר ישחטו את העלה ישחטו את האשם ואת דמו יזרק על המזבח סביב: ויקרא ז:ב  
 8. ממושבתיהם תביאו לחם תנופה שתיים שני עשרנים סלת תהינה חמץ תאפינה בכורים לה': ויקרא כג:ז  
 9. על חלת לחם חמץ יקריב קרבנו על זבח תודת שלמיו: ויקרא ז:ג  
 10. ואכלו את הבשר בלילה הזה צלי אש ומצות על מורים יאכלהו: שמות יב:ב  
 11. ועברתי בארץ מצרים בלילה הזה והייתי כל בכור בארץ מצרים מאדם ועד בהמה ובכל אלהי מצרים אעשה שפטים אני ה': שמות יב:ב  
 12. וככה תאכלו אתו מתניכם חגרים ונעליכם ברגליכם ומקלכם בידכם ואכלתם אתו בחפזון פסח הוא לה': שמות יב:א

I 'ח' שלמים – the “lightest” of the – בכור, מעשר בהמה וק"פ: משנה ח'

a שחיטה וקבלה: anywhere in the city

b מתן דמים: 1 – in vicinity of יסוד (not on SE corner)

i Implication: all three have same type of מתנה; i.e. זריקה (explicit in re: בכור [v. 1]) –

ii Question: who is the author of the משנה (who equates all three for מתנות)?

1 Answer: ריה"ג, who reads v. 1 as alluding (via plural חלבם, דמם) to מעשר בהמה and פסח as well as בכור

iii Question: what is the source for the requirement of היסוד כנגד היסוד?

1 Answer: vv. 1, 3 compares דם העולה זריקת דם בכור to זריקת דם בכור

(a) Just as: דם בכור must be at spot of יסוד (per יסוד מזבח העולה – v. 4), so too, דם הבכור

(i) Challenge: if so, בכור should require 2/4 מתנות

(ii) Answer (אביי): that's why the תורה explicates סביב in re: עולה (v. 3) and re: חטאת (v. 5)

1. Teaching: that it is דם בכור – only these two require סביב

a. Challenge: according to ר' יהודה, who allows שני כתובים to inform

b. Answer: also states סביב in re: אשם (v. 6) – שלשה כתובים הבאים כאחד

c. (note: also states in re: שלמים – v. 7)

c Eating: differentiated

i בכור ומעשר: any form of preparation, anywhere in the city for 2 days and night in between

1 כהנים: eaten by בכור

(a) Question: what is source of בכור being eaten for 2 days?

(i) Answer: v. 1 compares בכור to חזה ושוק (של שלמים) – which are eaten for 2 days

(ii) Story: this was טרפון ר' answer in ביבנה כרם

1. Challenge: ריה"ג compared בכור to חטאת as both are מתנות כהונה

2. Defense (ר"ט): חטאת and שלמים are not brought for a חטא – unlike חטאת

a. Response (ריה"ג): חטאת and בכור, unlike שלמים, are not “volunteered” (לא נידר ולא נידב)

3. ר"ע (picked up for ר"ט): v. 2 compares בכור to חזה ושוק (presumably – of שלמים) – 2 days

4. Challenge (ריה"ג): perhaps it's compared to חזה ושוק of תודה

a. Block: v. 2 adds extra “הויה” – extra day

5. ר"ע heard and castigated ר"ע for acceding last point

a. Reason: דבר הלמד בהקש אינו חוזר ומלמד בהקש – היקש of חזה ושוק

b. Therefore: he should have stuck with his first response (חזה ושוק – of שלמים)

6. Analysis of dispute ר"ע disagrees → הקש → אהקש ר"י holds that if something is learned via

a. Challenge: we learn 7+1 from היכל הזאות – and those from each other (שערי+פר)

i. Defense: 2<sup>nd</sup> הקש is locations

ii. Or: the entire לימוד was done as one

b. Challenge: v. 8 teaches - חלה per עשרון 10 → חלה per עשרון 10

i. Challenge: perhaps it should be 2 עשרונות for the whole group (a: תהינה sets ratio)

ii. Application: v. 9 – also the מצה should have that ratio

iii. Challenge: according to ר' ישמעאל, how can this be valid? (violation of היקש להיקש)

iv. Answer: תביאו is an extra word – not learned via היקש

- 2 *מעשר*: by anyone
- ii *פסח*: only eaten
  - 1 *From when*: at night
  - 2 *Until when*: midnight
    - (a) *Per*: ר"ע who infers via גז"ש of vv. 10-11 – בלילה הזה::בלילה הזה that the ק"פ is eaten until midnight
      - (i) *Dissent*: ר"ע – from v. 12, infers that it is eaten until שעת חפזון (i.e. when they left – in the morning)
      - (ii) ד"ע explains בלילה הזה as limiting פסח to be eaten at night, unlike all other קדשים that are eaten on the day that they are offered
    - (b) *Challenge* (אב"י): perhaps the משנה follows ר"ע and "midnight" is the סיג דרבנן
      - (i) *Answer*: just like other three limitations (צלי, למנויו, צלי) which are מה"ת –
        - 1. *Similarly*: מדאורייתא is עד חצות – ראב"ע
- 3 *Who may eat*: only those in חבורה ("מנוייר")
- 4 *Preparation*: only roasted